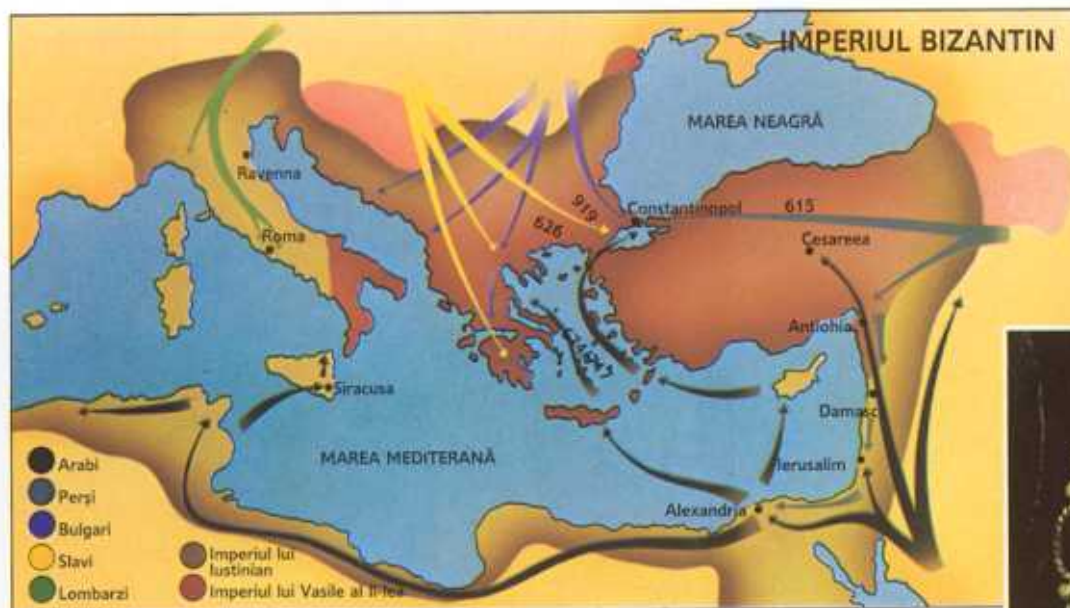

Bizanțul

Harta (stânga) prezintă expansiunea Imperiului Bizantin sub Iustinian (527-565) și Vasile al II-lea (976-1025) și atacurile la care acesta a fost expus, unele amenințând Constantinopolul.

Vulturul imperial, simbol al unui imperiu cândva atotputernic, prezentat pe acest pandantiv bizantin (dedesubt), amintind că Bizanțul își are rădăcinile în Imperiul Roman de Răsărit.

Ancient Art & Architecture

Jumătatea de est a Imperiului Roman s-a transformat într-un stat grec ortodox – Bizanțul; Constantinopolul, capitala Bizanțului, a fost timp de secole cel mai frumos oraș al Europei.

Inițial, Bizanțul a fost un oraș grec situat pe malul european al Bosforului, strămoș care separă Asia Mică (astăzi Turcia) de Europa. Înțelegând importanța acestei așezări înconjurată de apă din trei părți, împăratul Constantin a repus bazele acestui oraș în 330 d.Hr. Numit Constantinopol după numele împăratului, orașul a devenit "noua Romă", de unde era guvernată jumătatea de est a Imperiului. Spre deosebire de vest, această regiune mai avea resurse și bogății considerabile, inclusiv orașe importante; toate acestea i-au dat posibilitatea să facă față cu succes perioadelor grele care au urmat, culminând în 476 cu căderea împăratului roman.

Un imperiu zguduit

Împăratul aflat la Constantinopol a continuat să guverneze Balcanii, Grecia și estul Mediteranei. Deși numim această regiune Imperiul Roman de Răsărit, pentru cei aflați sub conducerea sa noua stăpânire era cunoscută sub numele de Imperiu (oricât de instabil ar fi fost acela). Pe de altă parte, ei sperau că Apusul nu era pierdut pentru totdeauna. Însuflețit de această idee, Împăratul Iustinian (527-565) a inițiat o puternică mișcare militară, recucerind Africa de Nord, Italia și sudul Spaniei. Domnia lui

Iustinian a fost marcată de o serie de realizări remarcabile: amendarea legii romane și construirea unor clădiri impozante, cum ar fi Hagia Sophia (Catedrala Sfânta Sofia), sunt doar o parte din aceste realizări.

Dar Imperiul nu putea să apere granițe atât de întinse la nesfârșit. În 568 lombarzii au cucerit nordul Italiei, dar în general în partea de apus aveau loc numeroase retrageri de trupe. În partea de est, sortii se dovedeau schimbători în luptele cu Persia; dar în anii 630 arabii musulmani au năvălit din Arabia și au cucerit Persia, învingând Bizanțul, Siria, Egiptul și Africa de Nord. După pierderea Tunisiei, în 696, Imperiul Roman de Răsărit se limita la Balcani, Asia, Sicilia și o palmă de pământ în sudul Italiei.

Aceste state au constituit inima Imperiului în următoarele secole. Pierderile suferite în secolul al VII-lea au avut și avantaje: Imperiul era mai compact iar granițele erau mai ușor de apărat. Din numeroase puncte de vedere

► **Manuscris din secolul al XIV-lea, ce înfățișează atacul marinarilor bizantini asupra dușmanilor, cu ajutorul "focului grecesc".**

Acesta era un amestec de var nestins, petrol și sulfuri, care lua foc în contact cu apa. Această invenție, datând aproximativ din anul 675 d.Hr., a asigurat controlul flotei bizantine asupra Mediteranei.

Imperiul a rămas "roman" cu un împărat autocratic și sistem legislativ de inspirație romană. Dar limba folosită și cultura erau grecești, iar religia se dezvoltă într-un mod aparte. Din acest motiv istoricii preferă să folosească denumirea de Imperiul Bizantin, sau simplu Bizanț.

Cu o armată foarte bine pregătită și riguros reorganizat ca un stat din "prima linie", aflat permanent sub amenințarea Islamului, Bizanțul a rezistat timp de opt secole. Cea mai importantă cheie de rezistență a constituit-o sistemul de apărare al Constantinopolului, prin intermediul a trei ziduri care s-au dovedit de nestrăpuns. Constantinopolul era totodată cel mai mare și mai superb oraș al creștinătății, leagăn al unei culturi în care artele și, în general, rafinamentul îi făceau pe cruciați și pe feudații din Apus să se simtă ca niște bieți provinciali.

◉ Împăratul Vasile I, întemeietorul dinastiei macedonene, sub conducerea căreia puterea Bizanțului a atins punctul culminant.

Salmier

Între Răsărit și Apus s-a produs o ruptură și din punct de vedere al religiei. Printre cuceririle arabilor s-au numărat și mărețele diocese Antiohia, Ierusalim și Alexandria. În această situație, Constantinopolul și Roma rămân singurele pretendente la postul de lider al creștinătății, iar disputele dintre ele se intensifică.

La Constantinopol, Împăratul era protectorul Bisericii, având autoritate directă asupra ei, în timp ce la Roma papa stabilise că Biserica latină era independentă de stat, uneori fiindu-i chiar rivală.

Datorită divergențelor de ordin religios, cele două biserici s-au îndepărtat din ce în ce mai mult, până când în 1045 a avut loc Marea Schismă. De aici s-au format Biserica Romano-catolică și Biserica Ortodoxă din zilele noastre.

De-a lungul secolelor al IX-lea și al X-lea, misionarii bizantini i-au convertit la ortodoxism pe sârbi, bulgari și ruși. Aceasta a fost una dintre importantele victorii pe care bizantinii le-au obținut în epoca de aur, care a durat începând cu domnia lui Vasile I (867-876) până la domnia lui Vasile II (976-1025); armatele imperiale au continuat ofensiva, cucerind o mare parte a Balcanilor și a Orientului Apropiat.

Conflicte

La sfârșitul secolului al XI-lea, în Imperiu au luat naștere numeroase certuri și lupte între diferite grupuri aflate în opoziție tocmai când noii inamici erau aproape înfrânți. Normanzii i-au alungat pe bizantini din sudul Italiei, în timp ce turcii au pus pe picioare Islamul și au învins armata imperială la Manzikert (1071), într-o bătălie ce a jucat un rol important în istoria lumii. O mare parte din Asia Mică, care era sursa de forțe umane a Bizanțului, a fost cucerită.

Salvată de la un dezastru ce părea iminent, datorită certurilor iscate între inamici, Bizanțul cere ajutorul Apusului. Astfel are loc Prima Cruciadă (1096-99), în timpul căreia este recuperat Ierusalimul, iar Imperiul este eliberat de o parte din presiunile externe, permițându-se astfel o modestă expansiune a Bizanțului. În 1176 apar noi probleme care slăbesc Imperiul. De data aceasta problemele sunt

◉ Această pictură bizantină prezintă prosperitatea existentă în regiunile rurale, în timpul dinastiei macedonene. După moartea lui Vasile al II-lea, creșterea taxelor a îngreunat foarte mult viața țăranilor.

◉ Lupta soldaților bizantini cu bulgarii. Statul bulgarilor a fost recunoscut de Bizanț în 681, devenind foarte puternic în timpul lui Simeon (893-927). Sub domnia lui Vasile II, Bizanțul a cucerit statul bulgarilor. După o bătălie cumplită, în 1014, se spune că Vasile ar fi orbit 14000 de prizonieri, motiv pentru care a fost numit "ucigașul de bulgari".

Salmier

iscate de cruciații creștini care jefuiesc Constantinopolul. Are loc a Patra Cruciadă (1202-04), care a transformat Bizanțul într-un "Imperiu Latin" fragmentat.

Supremația otomană

În mod remarcabil, în 1261, unul din principele grecești ce supraviețuise a reușit să-i învingă pe latini, refăcând un Bizanț în miniatură, în vestul Asiei Mici și în Grecia. Dar în 1340 un dezastruos război civil a dat posibilitate otomanilor să învingă Imperiul. Sfârșitul a fost amânat deoarece forțele otomane erau implicate în alte lupte. Dar în 29 mai 1453 ultimul împărat, Constantin al XI-lea, a murit apărând zidurile Constantinopolului, în timp ce marele oraș era distrus și jefuit de către turci.

DATE IMPORTANTE

- 330**
Întemeierea Constantinopolului
- 476**
Căderea Imperiului Roman de Apus
- 527-565**
Domnia lui Iustinian
- 568-571**
Bizanțul pierde Italia de Nord
- 634-696**
Orientul Apropiat și Mesopotamia sunt pierdute
- 867-1025**
"Epoca de aur" a Bizanțului
- 1071**
Bizantinii sunt zdrobiți în bătălia de la Manzikert
- 1096-99**
Prima Cruciadă
- 1024**
Constantinopolul cade în mâinile cruciaților
- 1261**
Mihai al VIII-lea Paleologul restaurează Imperiul Bizantin
- 1453**
Otomanii cuceresc Constantinopolul. Sfârșitul Imperiului Bizantin